

KOHTUTÄITURITE JA PANKROTIHALDURITE KODA

Riigikogu liikmed
Vabariigi Valitsus

27.09.2018 nr 3-9.2/149

Kohtutäiturite avalik pöördumine

Lugupeetavad Riigikogu liikmed
Lugupeetav Vabariigi Valitsus

Sissejuhatus

25.06.2018 teavitas Justiitsminister avalikkust, et 2021. aastast peaks Eestis rakenduma duaalne täitesüsteemi mudel, s.o riik saab õiguse teha nn esmaseid täitetoiminguid kõigi avaliku võimu kandja nõuete sissenõudmisel (nt keelumärked, hüpoteekide seadmine, pangakonto arestimine, rahaliste nõuete arestimine).

Käesolevaga lubage meil, Eesti Vabariigis ametisse nimetatud kohtutäituritel, avaldada hämmingut kavandatavat täitesüsteemi ümberkorraldamist ettevalmistava tegevuse läbiviimise ning Vabariigi Valitsusele esitatud memorandumiga kvaliteedi üle. Leiame, et kogu ettevõtmine on läbi viidud tendentslikult ning tegelikke eesmärke ja võimalikke osapooltevahelisi kokkuleppeid varjates. Kutsume Teid üles rakendama Justiitsministeeriumi ressursse täitemenetluse valdkonna õiguslike ja infotehnoloogiliste probleemide avastamisel, sõnastamisel ja avalikustamisel, sest nende lahendamata tõttu kannatab täitemenetluse efektiivsus, selle asemel, et külvata segadust ühiskonnas ja raisata avalikku raha kaheldava vajalikkusega reformi läbisurumisel.

Valitsuskabineti istungile esitatud memorandum lõpeb ettepanekuga Vabariigi Valitsusele: „Kiita heaks riiginõuete sundtäitmise ümberkorraldamine memorandumis väljapakutud viisil juhul, kui RES 2020-2023 protsessi läbirääkimiste käigus leitakse vajalikud rahalised vahendid püsikulude ja IT arenduste tarbeks.“ Tulenevalt asjaolust, et Kojale on teadmata, millises sõnastuses vormistati valitsuskabineti otsus, märgime, et antud sõnastus jätab mulje, et kui juhtumisi leitakse riigieelarvest vaba raha, siis võiks justiitsministri esitatud memorandumiga **sõltumata selles püstitatud teeside põhjendatusest heaks kiita**. Ettepanek on seda arusaamatum, kuna Vabariigi Valitsuse püsivaks sõnumiks on olnud pigem vajadus leida vahendeid pedagoogidele, politseinikele ja päästjatele töötasu ning pensionäridele pensioni tõstmiseks. Justiitsministri esitatud ettepanek tähendaks aga kohtutäituritelt (erasektorist) riigieelarvesse laekuva iga-aastase maksutulu (käibe- ja tööjõumaksud) **vähendamist kuni 7 miljoni euro võrra**.

Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda ei ole olnud kaasatud Justiitsministeeriumi poolt 2017 aastal koostatud analüüsimisele ega saanud muul viisil kaasa aidata täitemenetluse

Registrikood: 74002523

Tartu mnt 16,
10117 Tallinn

tel 646 3773 info@kpkoda.ee

SEB pank
a/a EE651010220111133018

reformimise otsustamise aluseks olevate dokumentide koostamisele. Tulenevalt soovist anda kodanike poolt valitud isikutele otsustamiseks vajalikku informatsiooni, siis anname allpool ülevaate, kuidas riigieelarvelisi vahendeid riigimehelikult planeerida.

1. Asjaolud

- 1.1. 01.03.2001 loodi Eestis eraõiguslike kohtutäiturite institutsioon ning justiitsminister vannutas kohtutäiturid Eesti Vabariigi poolt ametisse;
- 1.2. 01.01.2010 loodi seadusega Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda;
- 1.3. 2013 alustati täitemenetluse infosüsteemi arendamisega;
- 1.4. 01.01.2017 jõustus TMSi muudatus, millega pikendati võlgniku vabatahtliku tasumise tähtaeg 30 päevale;
- 1.5. 09.01.2018 jõustus TMSi muudatus, millega anti võimalus pöörata nõue võlgniku alammääras töötasule;
- 1.6. 10.06.2018 jõustusid KTSi ja TMSi muudatused, milles täpsustati 09.01.2018 vastuvõetud KTSi seaduse muudatusi ning muudeti kohtutäituri tasumäärasid;
- 1.7. 25.06.2018 tegi justiitsminister avalikkusele pöördumise, et kohtutäiturite ülesandeid tuleb muuta;
- 1.8. 07.08.2018 toimus Justiitsministeeriumis „ümarlaud riiginõuete sissenõudmise reformist“;
- 1.9. 30.08.2018 esitas Justiitsministeerium Vabariigi Valitsusele memorandum: „Täitesüsteemi ümberkorraldamise“ kohta, mille juurde esitati ka 07.08.2018 ümarlaua materjalid ning protokoll;
- 1.10. 04.09.2018 edastas Justiitsministeerium Kojale Vabariigi Valitsusele esitatud memorandum koos lisaga nr 4;
- 1.11. 14.09.2018 tegi Koda teabenõude Vabariigi Valitsuse kantseleile, et saada ülevaade kabineti otsusest;
- 1.12. 18.09.2018 edastas Riigikantselei vastuskirja, kus märgitakse, et valitsuskabineti nõupidamise kokkuvõttele kehtib juurdepääsupiirang. Edastatud kaaskirjas oli märgitud 4 lisa olemasolu, kuid lisad edastati alles peale järelepärimist 19.09.2018.

2. Ülevaade kehtiva täitemenetlussüsteemi parendamise ettepanekutest.

- 2.1. Keelata tööandjatel ja riigi- ning kohaliku omavalitsuse asutustel maksta võlgnikule tehtavaid väljamakseid nn libakontodele (näiteks pangakontod laste, vanemate või tuttavate nimel). Võlgniku sissetuleku arestimine peab olema lihtne ja tööandjale üheselt mõistetav ning seadusi tuleks selles osas komplekselt korrastada.
- 2.2. Luua maksejõuetusinstituut koos **täitemenetluskonfliktide** lahendamise võimekusega, sest siis ei peaks Justiitsministeeriumi ametnikud ja kohtud tegelema sedavõrd suures mahus kohtutäiturite peale esitatud kaebustega ning riik hoiaks seega olulist raha kokku;
- 2.3. Korraldada ümber elatisnõuete sissenõudmine nii, **et neid menetlusi rahastataks riigieelarvest**. Riigil on piisav võimekus erinevate instantside näol olemas (MTA, SKA, RTK), kes saavad ja tahavad elatisasjadega tegeleda ja menetlusi finantseerida;
- 2.4. **Luua keskne täitemenetlusregister**. Mitmed Justiitsministeeriumi memorandumis esitatud kriitilised noodid lahendaks ära keskne täitemenetlusregister. Koda on koostöös Justiitsministeeriumiga alates 2013. aastast vastavat infosüsteemi arendanud ning see on ka osaliselt kasutusele võetud. Arvestades, et Justiitsministeerium taotleb memorandumis seatud eesmärkide saavutamiseks 3,5 miljonit eurot investeringuteks, siis uue täitemenetlusregistri loomiseks piisaks 3 korda väiksemast summast, kuna Koda on juba alustanud uue süsteemi arendamisega ning see aitaks lahendada üksiti ka memorandumis nimetatud efektiivsuse probleemid.

- 2.5. **Muuta täitemenetlus menetlusosalistele lihtsamaks ja seadustada sissenõudmisteenus.** Sissenõudmisteenus peaks olema oma olemuselt võrreldav tsiviilkohtumenetluse seadustikus sätestatud maksekäsu kiirmenetluse põhimõttega – nõue pööratakse täitmisele vaid juhul, kui mõlemad menetlusosalised on sellega nõus. Selline menetlus on osaliste nõusolekul täitemenetlusega võrreldes oluliselt efektiivsem ja ka ressursse säästvam moodus tulemusele jõudmiseks. **Täitemenetluse eelduseks on, et võlgnik kindlasti ei nõustu nõude tasumisega ning seetõttu on kogu menetlus väga formaliseeritud ja aeganõudev.** Sissenõudja huvides on täita nõue võimalikult kiiresti ning sissenõudmisteenus oleks selleks vastav meede. Eeltoodud ettepaneku on Koda teinud just eesmärgil, et võlgnikule oleks menetlus odavam.
- 2.6. Lisada võimalus, et kohtutäitur saaks ainuõiguse riigivara võõrandamisel ning seeläbi hoiaks riik kokku mitmeid miljoneid, mis kulub erinevate asutuste müügiosakondade ülalpidamiseks. Täituriid on efektiivsed ning professionaalid oma valdkonnas s.h vara müük ning soovivad olla ühiskonnale kvaliteetsemaks partneriks.
- 2.7. Anda kohtutäiturile sarnaselt EMTA ja kohtuga **õigus lugeda esitatud tõendid nõrkadeks ja mitteusutavateks.** See kiirendaks oluliselt võlgnike esitatud põhjendamatute kaebuste menetlemist ja varjatud sissetulekute ning varade tuvastamist.
- 2.8. Anda **Kojale õigus teostada kohtutäiturite tegevuse üle kontrolli.** Justiitsministri memorandumis esitatud etteheited Kojas vähesele tulemuslikkusele on suuresti tingitud kehtivast õigusruumist ja Kojas õiguste ja kohustuste tasakaalustamatusest.
- 2.9. Koda toetab algset ettepanekut, et **riiginõuete haldamine konsolideeritaks ühte riigiasutusse** (nt RTK) ning sealt toimub ühtne väljastamine kohtutäituritele, kes pööravad nõuded sundtäitmisele;
- 2.10. Koda toetab kohtutäiturite praktika ühtlustamise põhimõtet ning jätkab kohtutäituritele **ametipraktika ühtlustamise põhimõtete väljatöötamisega.** Eeltoodut raskendab asjaolu, et kohtutäituriid vastutavad kõik enda tegevuse eest isiklikult ning kui soovituslikud tegevuspõhimõtted kohtus ebaõigeks märgitakse, siis vastutab kohtutäitur oma isikliku varaga selle eksimuse eest.
- 2.11. **Kehtestada kohtutäiturite tasudele käibemaksumäär 0%,** mille läbi võlgnike poolt kohtutäituritele (riigile) makstav tasu väheneb 20%.

3. Justiitsministeeriumi poolt memorandumis Vabariigi Valitsusele esitatud desinformatsioon:

- 3.1. Justiitsminister: „Olemasolev täitesüsteem on isikutele liiga kallis. Võlgnikud tasuvad riiginõuete sundtäitmise eest kohtutäituritele ca 3,5 miljonit eurot aastas. Edaspidi on süsteemi püsikulu hinnanguliselt 827 000 eurot aastas, mis on ca 4,2 korda väiksem. Eeltoodust tulenevalt võib eeldada, et võlgnikel jääb võlgade tasumiseks rohkem raha, mille tulemusel omakorda paraneb nõuete täitmine.“

Koda: Täitemenetlus ei pea olema võlgnikule mugavusteenus ning **ei pea saama kinni makstud maksumaksja raha eest.** Kui Justiitsministeerium peab vajalikuks tulla vastu riiginõuete võlgnikele ning eemaldada riiginõuete täitmise esmased toimingud täitemenetluse süsteemist, siis peab kohtutäituritele olema tagatud piisav ressurss, et pöörata täitmisele eranõudeid ja tegeleda keerulisemate riiginõuete sissenõudmisega. Paratamatult tähendab see kohtutäituri tasude tõstmist ning **eranõuete võlgnike ebasoodsamasse olukorda seadmist.** Sääraseid võlgnikke, kelle vastu on nõudeid nii eraisikutel kui ka avaliku sektori institutsioonidel ning kellel võiks taolise muudatuse tõttu jääda riiginõuete odavama täitmise kõrval raha

muude nõuete täitmiseks, ei ole võlgnike koguarvu silmas pidades olulisel määral. Reeglina ollakse võlgu vaid kas riigile või erasisenõudjale.

Püsikulude arvestust me kahtluse alla ei sea, kuid peame vajalikuks viidata asjaolule, et **riigitulude laekumine väheneb 5,5 miljoni võrra** (kohtutäituri tasudelt arvestatav käibemaks ja tööjõumaksud) ning riigieelarve kulu kasvab isegi juhul, kui võtta arvesse Justiitsministeeriumi poolt välja toodud 600 000 euro võrra enam laekuvaid riiginõudeid. Seega on riigieelarveline kulu kokku investeeringuna 4,3 miljonit pluss 827 000 eurot iga aasta ning saamata jäävad maksud 5,5 miljonit. Seega koormus riigieelarves oleks alguses 8,4 miljonit ja iga-aastane püsikulu 5,5 miljonit (siinjuures pole arvestatud riigiametnike tugistruktuuride (juristid, raamatupidamine, haldusosakond jms) kulused).

	Kehtiv süsteem		Uus süsteem		
	Riigi tulu kehtivas süsteemis	Riigi kulu kehtivas süsteemis	Riigi kulu uue süsteemi rakendamisel	Riigi püsikulu uue süsteemi rakendamisel	Riigi oodatav enamlaekuva tulu suurus
Püsikulu (tööjõud s.h büroo töötajad)	3 500 000	0	827 000	827 000	600 000
KM	2 000 000				
Kulu IT-le		0	3 300 000	430 000	
Saamata jääv maksutulu täiturite töötasult (s.h täituri bürootöötajad)			5 500 000,	5 500 000	
Kulu kokku	Kulud kaetakse võlgnike arvelt		9 627 000	6 757 000	
Kasum/kahjum	5 500 000,00		- 8 427 000	- 5 557 000	

Efektiivselt toimiva täitemenetlussüsteemi jätkusuutlikkus on riikluse toime aspektist ülioluline.

3.2. Justiitsminister: „Kohtutäiturite tänane suurearvuline ja hajutatud süsteem on ebaefektiivne, mistõttu nad ei suuda nõudeid piisavalt hästi täita. Eelnev on viinud selleni, et kogu täitesüsteem kiratseb. Seepärast on vaja kogu süsteem ümber korraldada.“

Koda: Koja hinnangul on kindlasti võimalik ja vajalik parandada nõuete täitmisele pööramise võimekust. Samas ei ole põhjendatud kohtutäiturite töö tulemuslikkusele tehtavaid etteheiteid seostada pelgalt kohtutäiturite suure arvu ja süsteemi hajutatusega. **Palju suurem mõju on kehtival õigusel ning kohtutäiturile antud pädevuse ning menetlusosaliste õiguste ja kohustuste omavahelisel vahekorral.** Täitemenetluse valdkonna õigusaktid on väga kiires muutumises, kõige pikem periood, millal ei ole ükski valdkonna õigusnorm muutunud, on kestnud vaid 4 kuud. Koja esitatud õigusloomelised ettepanekud täitemenetluse efektiivsuse suurendamiseks ei ole sageli leidnud ministeeriumi heakskiitu. Samuti on oluline aspekt ka kohtutäituritele loodud infotehnoloogilises võimekuses. Koja esitatud sisulistele märkustele infotehnoloogilise baasi puudustele ja nende kõrvaldamise vajadusele ei ole adekvaatselt reageeritud ning probleemid kestavad siiani.

3.3. Justiitsminister: „Väikeste nõuete puhul tehakse reeglina vaid lihtsamad toimingud nagu arestid pank, töötasu arest, pensioni arest. Nõude täitmisest saadav tulu on

liiga väike ja seetõttu ei võimalda kasutada seadusega antud kõiki võimalusi selle täitmiseks. Seetõttu aegub oluline osa nõuetest.“

Koda ei mõista, mida taolise lausega soovitakse väita. Kohtutäitur peab rakendama kõiki seadusega ettenähtud meetmeid, et nõue rahuldada. Kui on olnud teisiti, siis peab riiklik järelevalve juhtima sellele kohtutäituri tähelepanu. Täitemenetluses toimub reeglina ristsubsideerimine, kus laekunud tasude arvelt finantseeritaks kõiki täitemenetlusi, mitte aga ei jäeta toiminguid seal pooleli, kus arvestuslikult lõpeb konkreetsest menetlusest arvestatud tasu. **Nõuded aeguvad sellepärast, et võlgnikult ei jõuta aegumistähtaja jooksul kogu raha sisse nõuda, võlgnik on varatu, tema sissetulek jääb allapoole kehtivat arestivaba määra vms kohtutäiturist sõltumata põhjustel.**

- 3.4. Justiitsminister: „Kohtutäituri büroode tööprotsessid ja toimingute sagedus on väga erinevad. Korralised kontrollid näitavad, et ka täna esineb näiteid büroodest, kus täiteasjas tehakse vaid üks või kaks päringut aastas. Samas on büroosid, kes teevad automatiseeritud toimingud iga päev, osad bürood minimaalselt üks kord nädalas või kuus (kui teha toiminguid harva, siis vahepeal on võlgnik suutnud kolm korda töökohta vahetada!). Seega on kohtutäituri büroode suutlikkus täiteasjade menetlemisel väga erinev.“

Koda on nõus, et kohtutäiturite büroode suutlikkus on erinev, kuid esitatud etteheited ei ole võimalik välja lugeda seoseid kohtutäiturite arvu, süsteemi hajutatuse ja menetluse kallidusega. Ka vähema arvu kohtutäiturite puhul jäävad tööprotsessid erinevaks ning järelevalve peab jääma endiselt hoovaks, kuidas menetluspraktikat ühtlustada ja kvaliteeti tõsta.

- 3.5. Justiitsminister: „Kohtutäiturite praktika on erinev. Kuna täitureid on palju, siis on palju ka erinevaid seisukohti õiguse tõlgendamisel jm. See viib menetlusosaliste erineva kohtlemiseni, tekkivad vaidlused koormavad nii menetlusosalisi, kohtuid kui ka Justiitsministeeriumi.“

Koja hinnangul ei ole alust heita kohtutäituritele ette erinevat praktikat. Erinev praktika ongi erakohtutäituritel põhineva täitemenetluse süsteemi üks põhimõtteid. **Ka kohtunikud langetavad sarnastes kaasustes erinevaid kohtulahendeid, mis tähendab menetlusosaliste erinevat kohtlemist. Sellest aga ei saa kuidagi järeldada, et kohtunike arvu tuleks kas vähendada või võtta mingisugused lihtsamad kaasused kohtunike pädevusest ära. Vaidluse tekkimine ei sõltu alati mitte kohtutäituri ebapädevusest, vaid kaebaja pahatahtlikkusest või õigusnormi mitmeti tõlgendatavusest.** Vaidlused on alati koormavad ja sellega tuleb arvestada. Muidugi on ka võimalus vaidlustuste keelustamiseks, vähemasti kohtus ja Justiitsministeeriumis, et ametkondade koormust vähendada. Ent selleks ei pea riiginõuete esmast täitmist Maksu- ja Tolliametile andma.

- 3.6. Justiitsminister: „Kohtutäiturite minetused toovad riigile kaasa olulise töökoormuse kaebuste lahendamise, inimeste märgukirjade/selgitustaotlustele vastamise, (era)korraliste kontrollide ja distsiplinaarmenetluste läbiviimise kujul. Kohtutäiturite tegevusest tingitud kaebuste/märgukirjade arv on aastas u 300 ringis, lisaks arvukalt selgitustaotlusi jm pöördumisi. Töö hulga vähenemine loob eelduse minimaalselt ühe kohtutäituritega tegeleva ametniku töökoha vähendamiseks, so brutokuupalgaga 2000 eurot on kogukulu aastas 32 000 eurot.“

Koda: Kohtutäiturid saavad päevas vähemalt 100 e-kirja ning Koda saab hinnanguliselt 150 kirja päevas – see koormus jaotub ümber uutesse ametkondadesse. Koja hinnangul hakatakse nõuete sissenõudmise EMTAle üle andmisel kaebama EMTAle ning kaebuste lahendamise koormus hakkab lasuma EMTAl. Samuti teistel riigiasutustel, kuna inimeste jaoks muutub raskemini arusaadavaks, kuhu ja millal tuleb oma pretensiooniga pöörduda. **Hoides kokku ühe ametnikukoha Justiitsministeeriumis suunduvad pöördumised tegelikult teistesse ametkondadesse ning tekitavad segadust pöördujates.**

- 3.7. Justiitsminister: „Täitesüsteemi maine on madal, suuremad sissenõudjad, sh erasisenõudjad, ei ole tänase täitesüsteemiga rahul. Kohtutäiturite minetused leiavad sageli kajastamist ajakirjanduses.“

Koda viis augustis 2018 sissenõudjate esindajate seas läbi elektroonilise anonüümse küsitluse¹, millele vastas 60 isikut, kellest 2/3 olid eraõiguslikust isikust sissenõudjate esindajad.

Küsitluse tulemusena selgus, et 88,2 % vastanutest olid kohtutäiturite töö korraldusega rahul, 87,9 % hindas väga heaks või pigem heaks kohtutäituri osutatava teenuse kiirust ja **93,1 % on rahul või pigem rahul kohtutäituri osutatava teenuse tulemusega.**

Sissenõudjad esitasid ka mitmeid märkusi kehtiva õigusruumi kohta. Vastustest kumas läbi, et õigusloome on üsnagi heitlik ning sageli kantud vaid ühekülgsest ideest või lähenemisenurgast, jättes maandamata kaasnevad riskid külgnevates aspektides. Näiteks avaldati pahameelt tsiviilnõuete aegumise tähtaja lühendamise üle kümne aastani, mille tagajärjel ei ole reeglina enam võimalik pöörata täitmisele nõudeid, kus võlgnik on elatise nõude täitmisega kimpus. 21,9 % vastanutest ei olnud rahul enne 2001 eksisteerinud täitevameti tehtud tööga. Probleem oleks pigem selles, kui kohtutäiturite minetused ei leiaks ajakirjanduses kajastamist ning need vaikitaks maha.

- 3.8. Justiitsminister: „Teisel juhul vabastati kohtutäitur hiljuti ametist põhjusel, et ta ei olnud suuteline kohtutäituri ametialasele kontole laekunud summasid sissenõudjale edasi kandma, kasutades laekunud summasid sisuliselt oma büroo ülalpidamiseks. Asjas on esitatud uurimisasutusele kuriteoteade. Oht selliste stsenaariumide kordumiseks lähiajal on väga suur.“

Kojale on justiitsminister saatnud kohtutäituri ametist vabastamise käskkirja, kus ei ole sõnagagi märgitud probleeme sissenõudjatele raha edasi kandmata jätmise kohta. **Kuriteoteate esitas uurimisasutusele toimikud üle võtnud kohtutäitur. Kui ministri hinnangul on oht taoliste stsenaariumide kordumiseks lähiajal väga suur, siis ei ole adekvaatne meede kavandada muudatusi kolme aasta pärast.** Alates märtsist ei ole minister välja andnud ühtegi täiendavat käskkirja kohtutäituri ametist vabastamiseks minetuste või õigusrikkumiste tõttu ning ei ole Kojale esitatud ka ühtegi dokumenti, kus oleks antud ülevaade temakohase järelevalve tulemustest.

- 3.9. Justiitsminister: „Lahendusena pakume välja duaalse täitesüsteemi mudeli, s.o riik saab õiguse teha nn esmaseid täitetoiminguid kõigi avaliku võimu kandja nõuete

¹ Tulemused on avaldatud aadressil [http://www.kpkoda.ee/doc/Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koja rahuloluküsitlus.pdf](http://www.kpkoda.ee/doc/Kohtutäiturite_ja_Pankrotihaldurite_Koja_rahuloluküsitlus.pdf)

sissenõudmiseks (edaspidi riiginõuded), nt keelumärked, hüpoteekide seadmine, pangakonto arestimine, rahaliste nõuete arestimine.“

Koja hinnangul ei tundu pakutud lahendus olema kulutõhus. Sisuliselt teeb juba täna kohtutäitur samad toimingud riiginõuetes ära ja kui raha ei laeku, siis rakendab täiendavaid meetmeid. Mida riik saavutab endale arestimisõiguse võtmisega, kui teistpidi tahetakse luua arestide järjekorrastamise elektrooniline infosüsteem? Investeerida IT-sse 870 000 eurot, et arestide täitmine jääks samadele alustele, nagu see on praegugi, ei tundu olevat mõtestatud tegevus. Miks peab veel tekkima täiendav samm, kus hinnatakse, millal on riigil mõttekas anda täiteasi kohtutäiturile, et see hakkaks võlgniku vara arvelt nõuet täitma ja millal mitte? **Kui kohtutäituri arestitasu on võlgniku jaoks liialt suur, siis võiks välja töötada sotsiaaltoetuse**, mille kaudu kompenseeritakse võlgnikule vajalik summa, kui ta on riiginõude kohtutäituri kaudu ära täitnud. Nii oleks kindlasti odavam ja lihtsam antud eesmärk saavutada. sellist alternatiivi ei ole Koja teada ministriumis analüüsitud ega ka Kojalt ettepanekuid probleemi lahendamiseks küsitud.

3.10. Justiitsminister: Kiita heaks eelnõu menetlemine kiireloomulisena ja loobuda seaduseelnõu väljatöötamiskavatsuse koostamisest.

Koda ei mõista kiirustamise eesmärki ning asjaolu, et väljatöötamise kavatsust ei koostata. Tegemist ei ole riigi sisejulgeoleku või muu seesuguse kiireloomulist otsustamist vajava seadusmuudatusega, et saaks ning peaks mööda vaatama seadusloome heast tavast.

Täiendavalt vajab märkimist asjaolu, et memorandumis väljapakutud lahenduse realiseerumisel kaoks ära ka vajadus Kohtutäiturite- ja Pankrotihaldurite Koja järele, kuna 8 kohtutäituri jaoks ei oleks Koda vaja. Memorandumis välja toodud ettepanek muuta Koda Pankrotihaldurite Kojaks ei ole ka arvestatav alternatiiv, sest Justiitsministeeriumis on ettevalmistamisel pankrotiseaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsus, millega luuakse uus maksejõuetusinstituut ja lõpetatakse pankrotihaldurite kohustuslik kuulumine vaid Koja kutsekogusse.

Kohtutäiturite hinnangul oleks Justiitsministeeriumi memorandumis esitatud probleeme võimalik lahendada oluliselt väiksema investeeringu abil ning riik saaks ülejäänud miljonid eurod suunata pigem laste kasvatamisesse ja nende huviharidusse ning selle tulemusel paraneb kindlasti riigikodanike seaduskuulekus.

4. Kohtutäiturite bürood ja neis tehtava töö efektiivsusest

Etteheide, et väikesed bürood on ebaefektiivsed ja kisuivad täitmise protsendi alla, ca 40 peale, on vale, ja selle ümberlükkamiseks piisab mõnest näitest. Toome siin näiteks kolm Pärnu tööpiirkonnas töötavat nn väikebürood, kes justiitsministri sõnul hakkama ei saa.

Büroo nr 1 ja tema tulemused:

Aasta	alustatud	lõpetatud täiteasjad
2018 (kuni 05.09)	672	730
2017	1131	1131
2016	1104	1040
2015	1095	1151
2014	1176	1129

Büroo nr 2 ja tema tulemused:

Aasta	alustatud	lõpetatud täiteasjad
2018 (kuni 05.09)	597	694
2017	1138	1388
2016	1115	1236
2015	1051	1173
2014	1176	1246

Büroo nr 3 ja tema tulemused:

Aasta	alustatud	lõpetatud täiteasjad
2018 (kuni 05.09)	599	719
2017	1079	1059
2016	1044	981
2015	1074	978

Neis tabelis ei ole lõpetatutena kajastatud neid PPA ja RTK nõudeid, mis tegelikult on lõpetatud asenduskaristuse menetlusega, kuid kus tasumata on täituri tasud. Et justiitsministril ei ole õigeid andmeid, ei ole põhjuseks, et kõiki väikest bürood pidavaid kohtutäitureid süüdistada. Loomulikult on kindlasti olemas ka kehvemaid büroosid, kuid puudulik faktiline materjal annab aga vastupidise või vildaka tulemuse ja järelduse.

5. Taotlus

- 5.1. Parendada olemasolevat täitesüsteemi vastavalt punktis 2 toodud ettepanekutele;
- 5.2. Kaasata Koja esindus kõikidesse otsustusprotsessidesse, mis puudutab täitemenetluse reformimist;
- 5.3. Mitte lubada täitemenetluse ümberkorraldamist läbi viia ilma seaduseelnõu väljatöötamise kavatsuseta.

Lugupidamisega,

/allkirjastatud digitaalselt/

Kohtutäiturid